

Business & Government

Speciál 2026

Priority

Projekt Na Pile Ostravice

Václav Daněk
Václav Daněk ml.

 RIDERA

13.06.2026 | 18:00

Žlutá žába pluje do Mongolska

Cestovatelská přednáška Dana Přibáně o nejméně osídlené zemi světa.

28.06.2026 | 18:30

Vilém Veverka TRIOplus

Vilém Veverka TRIOplus představuje výjimečnou hudební formaci, která spojuje principy současné moderní i jazzové hudby. Kreativita všech interpretů vytváří zcela autentický a osobitý hudební celek, a tím i neopakovatelný posluchačský zážitek.

31.07.2026 | 19:00

Dasha s kapelou

Dasha zpívá své oblíbené autorské i převzaté skladby napříč mnoha žánry. Od popu a soulové hudby až k muzikálovým melodiím.

15.08.2026 | po celý den

Taneční maraton s Jakubem Mazúchem

Profesionální tanečník, choreograf a lektor přijíždí na Ostravici se svým tanečním maratonem. Jakubova vášeň pro tanec a radost z pohybu nás bude provázet po celý večer.

09.10.2026 | 18:00

Cestovatelská diashow Jiřího Kolbaby

Cestovatel a fotograf Jiří Kolbaba vyjíždí každý rok na expedice a poznávací cesty do nejdleších oblastí světa. Tématem přednášky na Ostravici budou Poklady Aljašky a západní Kanady.

Vize, která vrací srdce Beskydám

Vážení čtenáři,

máte před sebou speciální vydání magazínu Priority, které je celé věnováno jednomu z nejpozoruhodnějších transformačních projektů v našem regionu – areálu bývalé pily v Ostravici. Místo, které po generace definovalo rytmus života v podhůří Lysé hory, vonělo dřevem a dávalo práci stovkám lidí a které nyní, pod taktovkou rodiny Daňkových, začíná psát svou novou, fascinující kapitolu.

Příběh „Pily“ však není jen o stavebních plánech, kubických betonu nebo developerských tabulkách. Je to především příběh o odvaze. Odvaze převzít odpovědnost za kus identity tohoto kraje a přetvořit jej v moderní prostor, kde se přirozeně setkává průmyslové dědictví s vizemi 21. století. Transformace takto rozsáhlého brownfieldu v srdci hor vyžaduje víc než jen kapitál; vyžaduje pokoru k tradici a zároveň jasnou představu o tom, jak budeme v Beskydech žít, pracovat a odpočívat za dvacet či padesát let.

Symbolem této kontinuity jsou otec a syn Daňkovi, které vám představujeme na titulní straně. Jejich společné úsilí je fascinujícím dialogem generací. Zatímco Václav Daněk starší do projektu vložil životní zkušenosti, rozvahu a nezbytnou stabilitu, jeho syn přináší dravost, moderní pohled na urbanismus, udržitelnost a hluboké pochopení pro potřeby nastupující společnosti. Právě tento „rodinný recept“ je zárukou, že areál Na Pile nebude jen sterilním resortem, ale místem s duší.

Na následujících stranách vám tento ambiciózní záměr představíme v celé jeho šíři a komplexnosti. Uvědomujeme si totiž, že projekt takového významu neexistuje ve vakuu, ale ovlivňuje životy tisíců lidí v celém kraji. Proto jsme oslovili osobnosti, jejichž hlas má v regionu nezpochybnitelnou váhu.

Dozvíte se, proč projekt získal podporu hejtmána Moravskoslezského kraje Josefa Bělíci a v čem vidí jeho přínos pro rozvoj celého regionu. Nahlédnete do plánů obce skrze rozhovor se starostkou Pavlínou Stankayovou, pro kterou areál představuje klíč k dořešení centra obce a k posílení místní komunity. Velmi si ceníme i duchovního rozměru, který do diskuse vnáší biskup Martin David. Ten mimo jiné připomíná, že i architektura a urbanismus mají sloužit k povznesení lidského ducha a k setkávání v tom nejčistším slova smyslu.

Odborný pohled na zdravotní a sociální aspekty moderního bydlení a rekreace nabízí děkan Lékařské fakulty Ostravské univerzity Rastislav Maďar, který akcentuje význam kvalitního prostředí pro veřejné zdraví. A protože Ostravice je branou do hor, nemůže chybět ani turistická perspektiva Ladislava Macky z Klubu českých turistů. Samozřejmě také poodhalíme něco z historie bývalé arcibiskupské pily, kterou pro fundovanější zpracování studie proveditelnosti pečlivě nastudoval její autor Filip Klepek.

Tento speciál není jen reportáží o jedné stavbě. Je to pozvánka do místa, které se mění z uzavřeného průmyslového areálu v otevřený a živý organismus. Je to důkaz, že i historicky zatížené lokality mohou znovu rozkvést, pokud se jich chopí lidé s vizí a respektem k místu, kterému říkají domov. Věříme, že nová podoba pily se stane hrdým symbolem nejen Ostravice, ale celých Beskyd.

Přeji vám inspirativní a obohacující čtení.

Vít Ruprich, vydavatel

Priority Business & Government Speciál 2026 | Vydavatel: 4machines s.r.o. | Redakce: Vít Ruprich, Ivana Gračková | Obchodní oddělení: Vít Ruprich | Inzertní oddělení: info@prioritymagazin.cz | Grafické zpracování: Aleš Nowák | Jazyková redakce, české korektury: Gabriela Hegerová, Jana Duží | Tisk: PRINTO, spol. s r. o. | Registrace: MK ČR E24024 | Adresa: Občanská 1116/18, 710 00 Ostrava - Slezská Ostrava, www.4machines.cz | Kontakt: info@prioritymagazin.cz, +420 739 602 923 | Redakce neodpovídá za jazykovou správnost inzerce. Tiskové chyby vyhrazeny.

www.prioritymagazin.cz

Nová Pila na Ostravici jako projekt s jasnou vizí

Václav Daněk, majitel společnosti Ridera, realizuje v Ostravici jednu z nejvýznamnějších investic své kariéry. Nová Pila Ostravice pro něj neznamena jen obnovu rozsáhlého brownfieldu, ale také návrat života do místa, které v minulosti patřilo k důležitým centrům obce. V rozhovoru popisuje historii areálu, jeho budoucí fungování, architektonickou koncepci i to, proč má pro něj projekt také silný osobní rozměr.

Text: Ivana Gračková

Foto: Ridera

■ Kdy a čím začala spolupráce skupiny Ridera s Ostravici a které momenty považujete za rozhodující pro nastolení důvěry mezi investorem a obcí?

Když jsem v roce 2013 kupoval areál bývalé arcibiskupské pily v Ostravici, poznal jsem i tehdejšího starostu Miroslava Mališe. Už tehdy jsem vnímal, že obci velmi záleží na tom, co se s tímto v té době mrtvým územím stane, protože jde o mimořádně důležité místo přímo v centru Ostravice. I to pro mě hrálo roli při rozhodování, zda do tak velkého záměru vstoupit. V dalších letech se ukázalo, že spolupráce s obcí má dobrou úroveň, a to platí i dnes. Se současným vedením obce v čele se starostkou Pavlínou Stankayovou jsme v pravidelném kontaktu. Paní starostka zcela přirozeně hájí zájmy obce a jejich obyvatel a při jednáních s námi je v tomto směru důsledná. Považuji to za správné. U takového záměru musí obě strany otevřeně říkat, co považují za přijatelné a kam chtějí celé území posunout. Právě z toho pak vyrůstá důvěra, bez které by proměna bývalé pily nemohla fungovat.

■ Co vás přivedlo ke koupi areálu pily a jak jste při rozhodování vážil historickou hodnotu místa proti ekonomice projektu?

Ostravici jsem dlouhá léta navštěvoval jako turista. Takže jsem areál dobře znal ještě z doby, kdy pila fungovala. Když provoz skončil, lidé odešli a území zůstalo jako uzavřený brownfield. Původní vlastník mě oslovil a po krátkém jednání jsme se dohodli. Nebylo to jednoduché rozhodnutí. Patnáct let jsem působil jako soudní znalec nemovitostí a udělal jsem přes pět stovek odhadů, takže jsem podobná místa uměl číst i profesně. Tady ale vedle odborného pohledu působilo ještě něco navíc. Ten areál má silný

genius loci. Protéká kolem něj řeka, procházejí tudy lidé na Lysou horu, míří odtud návštěvníci směrem na Bílou. Tehdy to ale bylo zapomenuté centrum, které si říkalo o nový život. Zvažoval jsem samozřejmě i radikálnější variantu, hovořili jsme o bourání, protože technický stav řady objektů byl velmi špatný, negativně ho ovlivnila i voda a dlouhé roky bez údržby. Nakonec ale převážilo přesvědčení, že takové místo má smysl zachránit. Už čtrnáct let se snažíme vrátit mu nový obsah a novou energii.

■ Jaké aktivity dnes v areálu reálně fungují a které z nich chcete udržet i po dokončení nové výstavby?

Dnes už v areálu funguje WoodAréna, tedy upravená hala, která vznikla ve spolupráci s Liborem Uherem a jeho týmem. Právě Libor Uher jako nájemce objektu patří k důležitým osobám proměny této části bývalé pily v živé multifunkční centrum. To spojení má jasnou logiku, protože Libor je s Beskydami a Ostravicí dlouhodobě spojený i svými dalšími aktivitami. Je například ředitelem extrémního závodu LH24 a ikonického závodu B7, a právě ve WoodAréně je jejich zázemí, odehrává se zde jejich start i medailový ceremoniál. Prostor dnes slouží také pro sportovní, kulturní i společenské akce. Konají se tu koncerty, konference, sportovní program a v zimní sezoně provoz doplňuje kryté kluziště Ice-Rink. V areálu už nyní probíhají velké akce pro veřejnost a místo si vytváří vlastní návštěvnost podle sezony a typu programu. To považujeme za důležité i do budoucna. Nechceme, aby zde vznikl jen soubor bytových domů. Chceme zachovat sportovní, kulturní a společenskou funkci areálu, protože právě ta mu dává širší smysl.

■ Jak aktuálně probíhá proměna areálu a jaké hlavní funkce v něm postupně vznikají?

Proměna areálu postupuje po jednotlivých částech. Celé území má přibližně 6,6 hektaru. V zadní části, která má zhruba 3,5 hektaru, jsme odstranili zchátralé objekty a dnes tam funguje parkoviště pro 300 aut. Využívá se hlavně při velkých akcích. V centrální části dál opravujeme původní průmyslové objekty. Dokončujeme soubor tří hal: Pilnice, Katrovny, WoodAreny. Jedna hala má přes 800 metrů čtverečních, druhá kolem 1300 metrů čtverečních a třetí, která slouží jako facility zázemí, zhruba 500 metrů čtverečních. U těchto objektů je nejtěžší citlivě propojit bezmála dvousetletou stavbu se současnými technickými a bezpečnostními normami tak, aby celek fungoval dlouhodobě a bez kompromisů. Současně opravujeme správní budovu, z níž vznikne turistická ubytovna pro padesát hostů. V přední části areálu už máme naprojektovaný bytový komplex Nová Pila Ostravice se 112 byty a obchodními plochami v parteru. Počítáme také s edukativním centrem, které připomene historii dřeva, dřevařství, Lysé hory, Ostravice i někdejší dráhy na Bílou. Naším cílem je, aby se areál proměnil v místo pro bydlení, služby, sport, kulturu i komunitní život.

■ Jakou skladbu služeb v parteru nové bytové části považujete za důležitou, aby areál fungoval pro místní obyvatele a nevznikla z něj jen uzavřená rezidenční zóna?

Počítáme s tím, že parter bytových domů nabídne služby, které budou mít skutečný význam pro každodenní život v obci. Mluvíme například o kavárně, pekárně nebo lékárně, tedy o provozech, které dávají smysl místním obyvatelům i návštěvníkům. Chceme,

aby nová část areálu přirozeně navázala na obec a aby její služby ekonomicky obstály a zároveň pomáhaly tomu, že místo bude žít po celý rok.

■ Na základě jaké koncepce se projekt rodí?

V loňském roce jsme nechali zpracovat studii proveditelnosti celého areálu, která pro nás byla velmi důležitá. Měla tři etapy. První se zaměřila na to, jak je areál zakotvený v samotné Ostravici, v regionu i v širším rámci Moravskoslezského kraje a jaké místo zaujímá historicky i dnes. Druhá etapa sledovala, jaké činnosti mají v budoucím komunitním centru tvořit jeho přirozený obsah. Posuzovali jsme sport, kulturu, bydlení, služby i komunitní setkávání. Třetí etapa všechny tyto funkce ukotvila do časové osy tak, aby na sebe navazovaly, prolínaly se a navzájem si nepřekážely. Držíme se koncepce, podle níž areál nemá fungovat jako jeden monolit, ale jako promyšlený soubor částí s rozdílnou funkcí a tempem rozvoje. Jinou logiku má bydlení, jinou služby, jinou sportovní a kulturní část. Teprve jejich propojení může vytvořit celek, který bude pro život přirozený a dlouhodobě udržitelný.

■ S jakou základní vizí dnes architekti projektu pracují?

Dnešní architektonická práce navazuje na několik předchozích kroků. První myšlenkový rámec projektu vytvořil Josef Pleskot. Velmi si vážím toho, že se do této práce vůbec pustil, protože jde o mimořádně vytíženého architekta. Přinesl do projektu silné čtení místa a jeho genius loci. Právě on velmi přesně pojmenoval, že tady končí obec, začíná les, potkává se tu Morava se Slezskem, je tu řeka, Lysá hora a přirozený pohyb lidí. V tomto smyslu jde o výjimečné místo, které v podstatě vylučuje běžný, byznysový,

Areál bývalé arcibiskupské pily v Ostravici.

Nově opravená WoodAréna.

Rozhovor

developerský přístup. Na Pleskotovu vizi navázal skvělý regionální architekt Kamil Mrva, který zpracoval objemovou a zastavovací studii a zasadil původní myšlenku do konkrétnější prostorové logiky. Hledal podobu přirozeného centra Ostravice i vstupního bodu do Beskyd. V této linii dnes pokračuje Ateliér 38. Pro nás je důležité, aby architektura respektovala charakter místa a pracovala s ním citlivě, ne proti němu; aby brala v potaz jeho historickou stopu i velký krajinářský kontext.

■ Jaký máte osobní vztah k Ostravici a Beskydám a proč je pro vás projekt Na Pile důležitý i osobně?

Ostravici a Beskydy mám rád dlouhá léta jako místo výletů, pohybu a odpočinku. Na Ostravici jezdím jako turista skoro třicet let a kolem pily jsem prošel nesčetněkrát. Právě proto jsem toto území nikdy nevnímal jen jako developerskou příležitost. Je to místo s obrovským potenciálem, které si zaslouží citlivý přístup. Za první republiky byla Ostravice spádovým místem pro ostravské podnikatele a průmyslníky, měla silnou turistickou i společenskou roli a velký význam jí dodávala i železnice a dřevařský průmysl. Na pile tehdy pracovalo až dvě stě lidí, a ještě do roku 2011 šlo o živý provoz. My se dnes v určitém smyslu snažíme oprášíit někdejší slávu tohoto místa a dát mu nový význam, ovšem s respektem k jeho historické patině. Chceme, aby Ostravice získala nový punc, ale neztratila svou identitu. Když se proměna bývalé pily povede, může znovu vzniknout přirozené centrum pro místní obyvatele, návštěvníky Beskyd i celý region.

■ Na jaké předchozí developerské projekty může Ridera v Ostravici navázat a v čem je pro vás práce Na Pile Ostravice výjimečná?

Zkušenosti si neseme z předchozích vlastních rezidenčních projektů, zejména z Rezidence Keltičkova a z Bydlení EMA v Ostravě. Ty nám ukázaly, jak důležité je dobře nastavit ekonomiku, provozní logiku i standard bydlení a jak má fungovat propojení developmentu se stavební částí skupiny. Dnes tyto zkušenosti využíváme i Na Pile Ostravice. Je to náš dosud největší a zároveň nejsložitější projekt, protože v sobě spojuje obnovu brownfieldu, bydlení, služby, veřejný prostor, kulturní a sportovní obsah i vztah k obci a krajině. Navíc ho zatím financujeme bez dotací, bez úvěru a bez dluhu, čistě z prostředků, které firma vydělala. I tím se liší od běžné developerské logiky. Osobně je mi tento projekt blízký také proto, že na něm pracuji společně se synem. Je ekonom, developmentu se věnuje už řadu let a postupně se vyprofiloval ve velmi zkušeného manažera. Vedl projekty Keltičkova i EMA, dnes stavíme Petruškovu a před námi je také velký projekt Elza v Ostravě-Porubě, který připravujeme společně s Luděkem Sekyrou. Syn tak už dávno není začátečník. Má vlastní pohled, vlastní energii a stále větší odpovědnost. Pro mě je důležité sledovat, jak přirozeně dorůstá do role člověka, který jednou ponese značku Ridera dál. I v tom je Nová Pila výjimečná. Neproměňuje se tu jen významné místo v Ostravici, ale také se tu přirozeně setkává zkušenost jedné generace s nástupem té další. ■

Děkujeme za rozhovor.

Když studie pojmenuje směr

Studie proveditelnosti, kterou si Ridera nechala v roce 2025 zpracovat pro areál bývalé pily v Ostravici, nevznikla jen jako technický podklad pro další rozhodování. V řadě míst velmi přesně popisuje, proč má proměna tohoto území širší význam, jakou roli může sehrát pro obec a proč další rozvoj potřebuje jasný rámec, koordinaci a dlouhodobou vizi. Přinášíme proto výběr nejdůležitějších myšlenek. Každá z nich zachycuje jednu z podstatných rovin celé proměny: sílu místa, vazbu na obec, respekt k regionu i potřebu postupovat promyšleně a po etapách.

„Potenciál areálu Pily Ostravice je reálný, výrazný a naplnitelný.“

„Úspěch takto komplexních projektů není dán jedním silným nápadem či jednorázovou investicí, ale kvalitou rozhodování, schopností koordinace a srozumitelností dlouhodobého směru.“

„Studie vznikla v situaci, kdy byly v areálu realizovány první významné investice a současně se otevřela otázka, jakým způsobem další rozvoj koordinovat, řídit a dlouhodobě ukotvit.“

„Cílem Studie nebylo pouze popsat možnosti území, ale vytvořit společný referenční rámec, který umožní, aby jednotlivé kroky rozvoje dávaly smysl v čase, byly vzájemně provázané a čitelné pro všechny aktéry zapojené do projektu.“

„Tyto rozhovory (rozhovory s jednotlivými aktéry projektu – pozn. red.) umožnily porozumět rozdílným perspektivám, očekáváním a obavám jednotlivých stran a zároveň identifikovat překvapivě širokou shodu v základním vnímání potenciálu areálu.“

„Tyto tři projekty dohromady (myšleno výstavba sedmi rodinných domů se 109 byty v severovýchodní části areálu, provoz revitalizované budovy bývalé pily jako zázemí pro sportovní a kulturní akce a provoz revitalizované administrativní budovy s ubytovací kapacitou až 50 lůžek pro návštěvníky a účastníky aktivit

v areálu – pozn. red.) řeší přibližně 30 procent rozlohy areálu a představují první konkrétní a viditelný krok jeho nové funkční naplně.“

„Zbývajících přibližně 70 procent území zůstává otevřenou rozvojovou rezervou, pro niž je nezbytné začít formulovat nové strategie a koncepční přístupy.“

„Další fáze transformace již nemůže být založena pouze na dlíčích urbanistických návrzích, technických studiích či ad hoc investičních rozhodnutích.“

„Studie byla od počátku koncipována jako nástroj, který má propojit prostorové, provozní, ekonomické, organizační a společenské aspekty rozvoje území.“

„Studie neposkytuje hotové řešení, ale vytváří podmínky pro kvalifikované rozhodování v prostředí postupného vývoje.“

„Studie je chápána jako mezník mezi vizí a realizací.“

„Výstupy Studie mají sloužit jako referenční rámec pro rozhodování v následujících letech a umožnit, aby se rozvoj areálu odehrával koordinovaně, transparentně a v souladu s dlouhodobými cíli obce i zadavatele.“

„Právě v této rovině se otevírá prostor pro úvahu o roli areálu bývalé Pily Ostravice, který by mohl sloužit jako jeden z nástrojů, jak propojit individuální developerské investice s dlouhodobými potřebami obce.“

„V tomto smyslu může areál v budoucnu plnit roli katalyzátoru, který umožní naplňovat dílčí cíle obce efektivněji, prostorově koncentrovaněji a s vyšším multiplikačním efektem.“

„Areál Pily Ostravice se v tomto kontextu jeví jako potenciální prvek podpůrné infrastruktury destinace, nikoli jako masová turistická atrakce, ale jako multifunkční zázemí pro sportovní, kulturní a komunitní aktivity.“

„Z pohledu Studie potvrzují regionální strategie, že rozvoj areálu bývalé pily je v souladu s dlouhodobými cíli Moravskoslezského kraje, za předpokladu, že bude koncipován jako součást širšího územního a funkčního systému.“

„Logika výběru těchto dokumentů (myšleny národní strategii brownfieldů, krajské rozvojové strategie a klíčové obecní dokumenty Ostravice včetně investičního a územně plánovacího rámce – pozn. red) vychází z přesvědčení, že další rozvoj areálu nelze posuzovat izolovaně, pouze prizmatem konkrétní parcely či jednotlivých objektů, ale je nutné jej chápat jako součást víceúrovňového systému veřejných politik, strategií a regulačních nástrojů.“

Vizualizace budoucí podoby části areálu Na Pile Ostravice.

Pila v Ostravici nevznikla náhodou

Areál bývalé pily v Ostravici dnes vstupuje do nové etapy. Abychom ale porozuměli tomu, proč má toto místo takovou váhu, je potřeba vrátit se hluboko do minulosti. **Filip Klepek**, zmocněnec správní rady Ridery pro projekt areálu Na Pile Ostravice a autor studie proveditelnosti, v rozhovoru vysvětluje, proč se právě tady soustředil dřevařský průmysl, jak se měnila role pily v různých obdobích a co její příběh vypovídá o celé obci.

| Text: redakce | Foto: archiv

Historie

■ **Když se dnes hovoří o areálu bývalé pily, většinou se zmiňuje její budoucnost. Co podle vás nejvíc pomáhá pochopit jeho minulost?**

Je důležité pochopit, že to místo nikdy nevzniklo samo o sobě. Bylo součástí velmi konkrétního systému, který tady fungoval po staletí. Na levém břehu Ostravice hospodařilo olomoucké arcibiskupství, které vlastnilo rozsáhlé lesy a postupně si kolem nich budovalo celý hodnotový řetězec – od těžby přes dopravu až po zpracování. Nejdřív se dřevo plavilo po vodních tocích pomocí klauz a hrablí, později přišla železnice a s ní úplně jiná efektivita.

A to je pro nás důležité i dnes. Ne proto, abychom kopírovali minulost, ale proto, že ten princip „funkčního uzlu“ je přenositelný. Jinými slovy – to místo vždy dávalo smysl tehdy, když bylo napojené na své okolí a mělo v něm jasnou roli. A to je přesně otázka, kterou řešíme aktuálně.

■ **V čem byla Ostravice pro dřevařský průmysl tak výjimečná?**

Výjimečná byla hlavně tou kombinací. Vlastnictví lesů, dostupnost suroviny a postupně i infrastruktura. Arcibiskupství si poměrně brzy uvědomilo, že nestačí prodávat kulatinu, a začalo dřevo zpracovávat přímo na místě, aby zvýšilo přidanou hodnotu. Zásadní posun pak přišel s industrializací. Nejdřív menší vodní pily, ale skutečný zlom znamenala až moderní parní pila z přelomu 19. a 20. století.

■ **Dějiny pily nebyly přímočaré. Které období považujete za skutečný zlom?**

Za zásadní považuji období kolem přelomu 19. a 20. století a vznik moderní parní pily, konkrétně nový závod spuštěný kolem roku 1909 spojený s rozvojem železnice, která zásadně změnila logistiku. Nebyla to pouze technologická změna, ale změna měřítka a významu. Najednou bylo možné zpracovávat větší objemy a napojit se na širší trhy.

■ **Jak moc proměnila železnice význam areálu?**

Zásadně. Do té doby byla doprava dřeva limitovaná – buď plavení po řece, nebo formanské vozy v těžkém horském terénu. Zprovoznění tratě Frýdlant – Ostravice – Bílá v roce 1908 znamenalo, že se celý region napojil na širší dopravní síť.

■ **Pila v Ostravici bývala největším zaměstnavatelem v obci. Co to vypovídá o jejím významu pro místní život?**

Ukazuje to, že nešlo jen o výrobní areál, ale o podnik, který dlouhodobě formoval sociální a ekonomickou strukturu obce. Na pile a v navázaných lesnických provozech pracovaly desítky a později i stovky lidí. V určitých obdobích se tu řešilo i zaměstnanecké záležitosti, bydlení nebo odborná příprava. Pila tak výrazně zasahovala do každodenního života Ostravice. Když se dařilo jí, mělo to dopad na obec. A když začala ztrácet konkurenceschopnost, pocítilo to celé okolí.

■ Areál prošel církevní správou, znárodněním i porevoluční privatizací. Co na tom považujete za nejzajímavější?

To, jak přesně se na osudu jednoho místa odráží velké dějiny. Vlastně tady čteme české a moravskoslezské 20. století v koncentrované podobě. Od velkého církevního majetku přes znárodnění a centrálně řízený průmysl až po tvrdé podmínky trhu po roce 1989. Každá tato etapa změnila způsob správy, investování i hospodaření. A zároveň ukázala, že samotná tradice nestačí. Jakmile podnik přestal technologicky a ekonomicky držet krok s novými závody, začal ztrácet půdu pod nohama.

■ Co vedlo k definitivnímu konci provozu v roce 2011?

Dlouhodobá ztráta konkurenceschopnosti, proměny trhu, střídání vlastníků, provozní výkyvy i obtížná ekonomika starého areálu. Takové podniky často nepadnou ze dne na den. Spíš se postupně dostávají do situace, kdy už nedokáží navázat na dřívější sílu, i když se je různí vlastníci snaží znovu oživit. V Ostravici je dobře vidět, že průmyslová tradice může být silná, ale sama o sobě budoucnost nezajistí.

■ Když dnes mluvíme o nové etapě areálu, co bychom si z jeho historie měli odnést především?

To nejdůležitější není samotná historie, ale schopnost pochopit roli toho místa v dnešní době a v širším kontextu. Historicky byl areál pevně navázaný na to, co region dával a potřeboval – lesy, těžbu, zpracování dřeva a logistiku. Dnes je ta situace jiná. Těmi klíčovými tématy už nejsou suroviny a průmysl, ale bydlení, turismus, volný čas, sport a infrastruktura, která musí fungovat přirozeně a v návaznosti na okolí.

Areál bývalé pily má potenciál tyto potřeby zachytit a nějakým způsobem je integrovat na jednom místě. Ne jako izolovaný projekt, ale jako součást širšího fungování obce a regionu. Budoucnost areálu je nevyhnutelně spojená s budoucností Ostravice a širšího území. A zároveň platí i opačný vztah – to, jak se podaří nastavit a rozvíjet areál, bude mít přímý dopad na to, jak se bude vyvíjet obec i region jako celek.

■ Jaký způsob proměny takového areálu dává podle vás největší smysl?

Areál je potřeba chápat jako celek složený z částí, které mají různou logiku i tempo. Některé mohou přivádět lidi průběžně, jiné se mohou rozvíjet později. Právě u podobných území se ukazuje, že úspěch nevzniká jednorázovým zaplněním prostoru, ale postupným zabydlováním. Nejdřív musí lidé získat důvod tam chodit, místo používat a vytvořit si k němu vztah. Teprve potom dává smysl přidávat náročnější a pevnější zásahy.

■ Co z historie pily bychom si tedy měli pro novou etapu odnést především?

Že to nikdy nebylo obyčejné místo. Po generace tu existovala vazba mezi krajinou, prací, dopravou a místní ekonomikou. Areál byl vždy součástí širšího organismu obce, ne uzavřeným světem sám pro sebe. Právě proto má smysl znát jeho minulost do detailu, a proto jsem se s ní podrobně seznámil, než jsem začal připravovat studii proveditelnosti. Ne kvůli nostalgii, ale proto, aby další proměna navázala na skutečnou identitu místa a vracela do něj život v podobě, která bude pro Ostravici dlouhodobě smysluplná. ■

Děkujeme za rozhovor.

Provoz pily v Ostravici v roce 1979.

Bydlení, které má fungovat dlouhodobě

Nová Pila Ostravice nemá nabídnout jen byty v atraktivním místě pod horami, ale promyšlené bydlení pro každodenní život. **Václav Daněk ml.**, který se v rámci skupiny Ridera věnuje developerské přípravě rezidenční části projektu, v rozhovoru popisuje skladbu bytů, jejich standard, práci s veřejným prostorem i to, proč má podle něj obnovený areál bývalé pily fungovat jako živá součást obce.

| Text: Ivana Gračková | Foto: archiv

Rozhovor

■ **Jakou skladbu bytů v Nové Pile Ostravice plánujete? Počítáte spíš s menšími byty pro jednotlivce a páry, nebo také s většími byty pro rodiny a trvalé bydlení?**

Budou tam byty všech standardních dispozic od 1+kk až po 4+kk. Záměrně říkám standardních, protože nám záleželo na tom, aby to byly byty pro dlouhodobé využití, tedy pro bydlení, nikoliv apartmány pro krátkodobé pronájmy.

Samozřejmě část kupujících byty využije k rekreaci nebo pronájmu, a to je v pořádku. Ale věříme, že Ostravice s Lysou horou, Smrkem a krásnou přírodou, s možností vyrazit na kolo nebo na túru přímo od dveří bude lákat i lidi, kteří tam opravdu chtějí žít. Dbali jsme na to, aby měl každý byt sklepní kóji, například pro kola, lyže a podobně. To k takovému bydlení patří. Přízemní byty mají předzahrádku, což je v horách podle nás velké lákadlo. U některých bytů je nadstandardní terasa. A všechny ostatní mají minimálně balkon nebo lodžii.

■ **Jak při návrhu bytových domů pracujete s orientací bytů, výhledy, množstvím světla a soukromím? Co z charakteru Ostravice a tohoto místa chcete promítnout přímo do kvality bydlení?**

Hned od začátku, už při územní studii, jsme pracovali s tím, co to místo definuje. A to je hlavně řeka. Část bytů má předzahrádku přímo u vody, většina má na řeku alespoň výhled. Projekt je přirozeně rozdělený na dvě části, na klidnější u řeky a živější část kolem veřejného prostoru, kterému interně říkáme zelené náměstí. Bude totiž plně zeleně. Tam také budou v přízemí domů obchody a služby. Takže si každý může vybrat podle toho, co mu víc sedí.

Typ venkovního prostoru vychází z architektury a urbanismu celého projektu. Hodně jsme přemýšleli i nad tím, jak funguje soukromí – kde končí soukromý prostor, kde začíná polosoukromý a kde veřejný. Je to věc, která se na první pohled nevidí, ale na každodenní život v takovém místě má velký vliv.

A pak je tu ještě jedna věc, která je pro nás důležitá a která, myslím, dělá toto místo výjimečným. Součástí areálu jsou historické objekty původní arcibiskupské pily, konkrétně správní budova a Pilnice. Zachovali jsme je, opravili a již brzy je otevřeme veřejnosti a jak se říká, vdechneme jim nový život. Chceme tam pořádat kulturní, společenské a sportovní akce. Aby areál žil, a to nejen díky novým a také současným obyvatelům obce, ale i návštěvníkům z okolí.

■ **Jaký standard vybavení chcete budoucím kupcům nabídnout? Co bude pevnou součástí bytů a v čem naopak dostanou prostor pro vlastní volbu nebo klientské úpravy?**

Šli jsme do mírně nadstandardního základu. A zároveň nabízíme poměrně široké možnosti klientských změn od volby dekoru podlah nebo barev obkladů bez příplatku až po výběr nadstandardního vybavení u vybraných dodavatelů. Byty budou vybaveny také například tzv. chytrou domácností; myslíme si, že zejména dálkové ovládání vytápění tady v horách dává skutečně smysl. Standardem je i příprava pro žaluzie. Plánujeme také recepční službu, která se mimo jiné postará o příjem balíků, úschovu klíčů, přebírání pošty. Drobnost, ale věříme, že to budoucí obyvatelé ocení.

■ **Jak chcete řešit praktické zázemí pro každodenní život, tedy parkování, sklepy, kolárny, kočárkárny nebo další úložné prostory, bez nichž se dnešní bydlení neobejde?**

Parkování je z velké části řešeno v garážích, venkovní stání jsou na soukromé komunikaci. Každý byt má sklepní kóji, větší byt, větší sklep. U těch největších bytů jsou navíc i vnitřní úložné prostory. A pak dvě věci, které mají právě v tomto případě velký význam: pro jízdní kola dimenzovaný výtah a myčka kol, což jistě ocení cyklisté.

■ **Pro koho jsou byty v Nové Pile Ostravice především určeny? Oslovujete spíš místní obyvatele, rodiny z regionu, nebo i lidi z větších měst, kteří chtějí změnit životní styl a přesunout se blíž k horám?**

Toto je téma na samostatný článek. Abych byl upřímný, nemáme úzce vymezenou cílovou skupinu a ani ji vymezovat nechceme. Předpokládám, že velká část kupujících bude z Ostravy a okolí. Ostravice je odsud dostupná tak snadno, že bydlení tam může být reálnou alternativou k bydlení ve městě. Počítáme i s lidmi z větší vzdálenosti. Ale nejsme sociologové, takže to nechceme příliš předjímat. Přáli bychom si ale, aby naši klienti v těch bytech opravdu bydleli a aby se stali obyvateli Ostravice. Je to krásná obec s velkým potenciálem.

■ **V čem má být Nová Pila Ostravice jiná než běžné projekty? Co má budoucí kupující získat navíc právě tady?**

Osobně vidím tři věci. Ta první platí pro každý náš projekt: věřím, že klienti v nás získají spolehlivého a solidního partnera. Developmentu se věnujeme osm let, ale skupina Ridera je v regionu a ve stavebnictví přes 35 let a domnívám se, že to může být pro kupující důkazem, že jim budeme dlouhodobým partnerem. Ta druhá věc je místo samo o sobě v srdci Beskyd, v krásné Ostravici, s přírodou kolem a bohatými možnostmi využití. O tom se dá mluvit dlouho. A ta třetí je konkrétní areál. Obnovená arcibiskupská pila má šanci stát se skutečným centrem obce. Nebude to jen rezidenční projekt, bude to místo, kde se bude něco dít.

A ještě bych dodal jednu věc, i když to zní možná obyčejně: nenabízíme okázalosti. Věříme v dobře odvedenou práci, promyšlené dispozice a prostory, ve kterých se bude dobře žít. To je náš záměr.

■ **Budete byty prodávat, nebo pronajímat?**

Většina bytů půjde do prodeje. Ale stále přemýšlíme nad tím, jestli si jeden objekt neponecháme a nebudeme ho provozovat sami, v pronájmu, a to v přímé návaznosti na správní budovu a Pilnici, které chceme dál rozvíjet jako komunitní centrum. Ještě jsme to úplně nerozhodli.

■ **Na projektu se podílíte společně se svým otcem. Je pro vás tato spolupráce v něčem jiná než u jiných záměrů, na kterých jste spolu pracovali? A vnímáte i vy sám tento areál jako výjimečné místo a výjimečný celek, podobně jako váš otec?**

S otcem pracuji 19 let, skoro každý den, a rozhodně to není první ani poslední projekt, na kterém spolupracujeme. Táta je nesmírně náročný a pracovitý člověk, který nikdy úplně nevypne. Jezdíme spolu i na dovolené, které se zákonitě promění v nekončící poradou a výjezdni zasedání v jednom. Ale i přesto, nebo možná právě proto mě naše spolupráce neustále baví a posouvá dopředu.

A ano, tento projekt je ale trochu jiný než ostatní věci, na kterých jsme se pracovně sešli. Do Ostravice jsem jezdil jako dítě na chalupu a měl jsem to tam moc rád. Tehdy mě ale vůbec nenapadlo, že se tam jednou budu podílet na tak krásném projektu. Myslím, že otec to má podobně. A právě proto je Nová Pila Ostravice něčím víc než jen podnikatelským záměrem. Je to místo, na kterém nám oběma osobně záleží.

K tomu přistupuje ještě jedna věc: Ridera je v regionu přes 35 let, jsme místní a stavíme doma. To s sebou nese zodpovědnost, kterou tady cítím víc než kdekoli jinde. Nová Pila Ostravice stojí v centru obce, na místě s historií a příběhem. To se nedá dělat povrchně. ■

Děkujeme za rozhovor.

Vizualizace budoucích bytových domů.

I v menších obcích mohou vznikat ambiciózní projekty, je přesvědčen hejtman

Projekt Ridery v Ostravici otevírá témata, která kraj řeší dlouhodobě, ať už je to práce s brownfieldy, dopravní a technické vazby území, nebo udržitelný rozvoj turistiky v Beskydech. Proto se ptáme hejtmana Moravskosleského kraje **Josefa Bělčí**, jakou veřejnou hodnotu v projektu vidí a jaké standardy spolupráce chce kraj při podobných proměnách prosazovat.

| Text: redakce

| Foto: Moravskosleský kraj

■ **Jaké přínosy projektu obnovy v areálu bývalé arcibiskupské pily v Ostravici považujete pro Moravskosleský kraj za nejviditelnější, pokud jde o kvalitu veřejného prostoru, služby a dlouhodobou atraktivitu obce?**

Z mého pohledu je největším přínosem proměna dlouhodobě nevyužívaného brownfieldu. Díky projektu se z něj stane živý a funkční areál. Přinese kvalitní veřejný prostor, nové bydlení i služby, také pracovní místa. Přirozeně rozšíří nabídku obce pro místní obyvatele i návštěvníky Beskyd. Zároveň posílí celoroční turistickou atraktivitu Ostravice a jejího okolí. Obnova bývalé pily prostě ukazuje, že i v menších obcích mohou vznikat atraktivní a ambiciózní projekty, které citlivě a zodpovědně posílí regionální rozvoj v našem kraji.

■ **Kde podle vás Ridera v Ostravici ukazuje, že soukromý investor umí nést odpovědnost i za širší území, nejen za vlastní stavbu, a jaké standardy byste v tom chtěl vidět jako krajský hejtman?**

Oceňuji hlavně snahu investora řešit projekt v širších souvislostech a v dialogu s obcí i krajem. Nejde jen o samotnou výstavbu, ale o hledání souladu s dopravou, veřejným prostorem a potřebami obce. Právě tento přístup ukazuje, že soukromé investice jsou významným hybatelem rozvoje regionu a mohou přinášet veřejnou hodnotu, která je dlouhodobější než třeba financování z evropských zdrojů. I proto je spolupráce se soukromým sektorem a jeho propojení na obce, tedy sektor veřejný, velmi důležitá. Právě touto oblastí jsme pověřili naši krajskou rozvojovou agenturu MSID. Má

za úkol vnímat potřeby obcí a zároveň jim tlumočit požadavky a možnosti soukromých investic. Také se snaží pomáhat firmám přinášet do regionu řešení, která dávají smysl a která lidé i obce opravdu ocení. Naším cílem je, aby se region rozvíjel nejen dynamicky, ale také způsobem, který ob stojí v čase, je šetrný a nemá negativní dopady na okolí.

■ **Co v podobných proměnách rozhoduje o dobré spolupráci mezi investorem, municipalitou a krajem a co se vám na dosavadním postupu v Ostravici jeví jako funkční model?**

Klíčová je otevřená komunikace, sdílená vize a ochota řešit území jako celek. V Ostravici se ukazuje, že když se aktéři zapojují už v rané fázi a koordinují své kroky, vzniká stabilní základ pro dlouhodobý rozvoj. Zároveň se tady potvrzuje, že pokud všichni pracují s jasně pojmenovanými fakty i očekáváním, dokáží rychleji hledat shodu a předcházet nedorozuměním.

■ **Kdybyste měl jmenovat jeden konkrétní moment nebo dohodu, která z nového areálu v Ostravici udělá referenční projekt pro další obce v Beskydech, co by to mělo být a proč?**

Za stěžejní považuji shodu na společné dlouhodobé vizi rozvoje území, která propojí investora, obec i další aktéry. Pokud se podaří jasně definovat funkce areálu, jeho vazby na obec a dopravní a technickou infrastrukturu, může se Ostravice stát příkladem toho, jak citlivě a odpovědně využívat brownfieldy v horských oblastech. Právě tento přístup je přenositelný i do dalších obcí v Beskydech. ■

Děkujeme za rozhovor.

Čas a vzduch rozhodují

Jaké zdravotní důvody vedou lidi ke stěhování z měst pod hory, jsme se ptali **Rastislava Mađara**, děkana Lékařské fakulty Ostravské univerzity, který je současně vedoucím Ústavu epidemiologie a ochrany veřejného zdraví.

| **Text:** Ivana Gračková | **Foto:** Ostravská univerzita

■ Co lidem přináší bydlení pod horami ze zdravotního hlediska? Proč investoři počítají se zájmem lidí o stěhování do Ostravice?

To nejdůležitější je vzduch. Ostravice sice leží kousek od Ostravy, ale v kvalitě ovzduší rozdíl ucítíte. Za Frýdkem-Místkem směrem k Paskovu často začíná inverze, zatímco v podhůří ve stejnou dobu svítí slunce. Tím druhým důvodem je psychohygiéna. Dnešní život je rychlý, stres zasahuje dospělé i děti. Když máte les za domem, můžete se po návratu z práce, ze školy projít přírodou, vyvětrat si hlavu, bez složité logistiky.

■ Opravdu blízkost přírody mění chování lidí?

Jednoznačně. Beskydy jsou na dohled od Ostravy, za chvíli jste v nich. Pro lidi, kteří se rozhodnou přestěhovat z bytu ve městě do takové lokality, je často rozhodující čas. Pokud jsou hodně vytížení, tak ten je pro ně nedostatkovým zbožím. Blízkost přírody pak zvyšuje šanci, že si sport a pohyb venku udrží celoročně, pravidelně. Asi nemusíme vysvětlovat, že pro zdravý životní styl je to důležité.

■ A co rizika takového bydlení? Třeba ohrožení klíšťatý nebo dostupnost lékařské péče?

U akutní péče hraje roli systém. Zákon o zdravotnické záchranné službě počítá s dojezdem nejpozději do 20 minut. Ostravice nepatří k žádným odlehlým koutům a v kompletně vybavené největší krajské nemocnici celého kraje ve Frýdku-Místku jste za chvíli. A klíšťata dnes najdete i ve městech, třeba v parcích. S nadmořskou výškou dokonce obvykle jejich počet spíše klesá.

■ Co by měli autoři projektu Na Pile Ostravice pohlídat, aby vytvořili opravdu zdravé bydlení?

Hygiéna bydlení, čímž se nemyslí jeho čistota, ale předpoklady pro kvalitní pobyt, patří ke standardu dobrého plánování. Investor musí

uhlídat infrastrukturu, parkování a dopravu, protože i sebehezčí místo zničí výstavba bez kapacity služeb a cest. Takovým negativním příkladem je třeba Čechy oblíbená Makarska v Dalmácii: krásné podhůří, nově hustě zastavěno, ale bez rozšíření infrastruktury, s dlouhými kolonami na příjezdu i odjezdu. U domů pak rozhodnou materiály, zvuková izolace, jejich orientace. Je nutné je dobře navrhnout, aby se třeba neobjevila vlhkost vyvolávající plísně, které jsou pak příčinou alergií. Architekti musí přemýšlet i o světle, aby třeba hluboké údolí neschovalo byty do dlouhého stínu. Projekt má pracovat také s hlukem a nočním osvětlením tak, aby nerušily původní obyvatele ani nové rezidenty.

■ Proč má krajina tak silný vliv na „well-being“ a co rozhodne v Ostravici?

Vztah krajiny a duševního zdraví vnímám jako těsný. Hodně cestuji a po světě vidím, že ty nejkvalitnější hotely a rezidence nechávají vyniknout kouzlu místa, pracují se dřevem, vodou a zahradami a neruší okolí. Mám nedávný silný zážitek z Botswany, kde člověk v dřevěném hotelu postaveném hned u řeky Chobe doslova splýval s přírodou. Na takové místo nezapomenete. U areálu bývalé pily v Ostravici navíc kromě přírody funguje také silná historie. Dlouhá léta to byl symbol práce a obživy, skoro každá rodina v Ostravici měla na pilu nějakou vazbu. Teď dává smysl, když kdysi hlučný a prašný areál nahradí klidné bydlení, potřebné služby a kvalitní veřejný prostor. Samozřejmě z toho nesmí vyrůst sídliště. Lidé, kteří se tam budou chtít nastěhovat, tam budou hledat přírodu, ne paneláky jen dál od města. Když projekt udrží rovnováhu, obec získá navíc finance a impulz pro další rozvoj a lidé nově kvalitní prostor pro život. Nenapadá mě žádná lepší varianta, jak tento kdysi zpustlý areál smysluplně proměnit. ■

Děkujeme za rozhovor.

Areál Pily musí zůstat přirozenou součástí obce, říká starostka Ostravice

Projekt Nová Pila Ostravice navazuje na areál někdejší arcibiskupské pily v centru obce a počítá s více než stovkou bytů a komerčními prostory pro služby. Starostka Ostravice **Pavlína Stankayová** v rozhovoru popisuje, jak obec do přípravy vstupuje, co od investora očekává a proč klade důraz na veřejný prostor a průchodnost území.

| **Text:** Ivana Gračková | **Foto:** archiv

Rozhovor

■ Jak projekt Nová Pila Ostravice vnímáte v kontextu rozvoje obce?

Vnímám ho jako proměnu místa, které už dlouho neplnilo původní roli. Pila nefunguje více než deset let a areál postupně ztrácel smysl. Obec sama takovou lokalitu neobnoví, protože na to nemá rozpočet ani kapacity. Když investor přišel s konkrétním záměrem, kladla jsem důraz na to, aby v areálu nevznikl uzavřený komplex bytů, ale nová součást obce, která přinese veřejný prostor a služby.

■ Kdy jste jako obec do projektu vstoupili nejintenzivněji?

Hned na začátku, když investor připravoval územní studii. Územní plán v této lokalitě počítá s postupem přes studii, takže bez ní se projekt neobejde. Sešli jsme se nad ní opakovaně a řešili jsme, jak budou domy a veřejná prostranství fungovat v návaznosti na centrum obce. Nechtěla jsem, aby investor postavil domy a obec pak nesla náklady na provoz a údržbu bez jasných dohod.

■ Jak dlouho obec s investorem jedná?

Jednáme spolu dlouho. Vnímám to jako proces v řádu let od chvíle, kdy investor areál koupil, protože každý, kdo takové území převezme, potřebuje s obcí vyřešit návaznosti, veřejný prostor a provozní věci. U areálu bývalé pily navíc obec do přípravy vstupovala opakovaně právě přes územní studii a následná jednání.

■ Co přesně znamená váš požadavek, že areál se má stát součástí obce?

Areál musí zůstat průchozí. Řekli jsme investorovi, že nepřijmeme řešení, které uzavře centrum plotem a vytvoří privátní zónu jen pro rezidenty. Lidé musí mít možnost projít skrz, zastavit se, využít služby, projet na kole. Projekt stojí v centru Ostravice, proto ho posuzuji jako veřejné téma, ne jako soukromý ostrov.

■ Zmínila jste cyklostezku. Proč je pro obec důležitá?

V této části obce cyklotrasa prakticky končí a cyklisté se pak napojují komplikovaněji. Dává smysl, aby cyklostezka vedla přes areál a logicky propojila pohyb v obci směrem k mostu. Když už vzniká nové jádro s bydlením a službami, přijde mi správné, aby podporovalo bezpečný pohyb pěšky i na kole, ne aby ho brzdilo.

■ V areálu má vzniknout zhruba stovka bytů. Jak pracujete s obavami části veřejnosti z nárůstu počtu obyvatel a tlaku na infrastrukturu?

Obavy chápu, protože v Ostravici vznikají byty i na dalších místech a lidé řeší, co to udělá s dopravou, odpady nebo údržbou veřejného prostoru. U Pily ale vidím rozdíl: investor využívá plochu, kde už dřív fungoval provoz, takže obec nepřijde o další zelené území. Zároveň ale očekáváme od investora, že s námi vyjedná férový podíl na nákladech,

kteří nový projekt vyvolá, ať už jde o odpady, údržbu, dopravu, nebo veřejná prostranství. K tomu slouží zásady spolupráce s investory a plánovací smlouvy.

■ Co konkrétně stanovují zásady spolupráce s investory v Ostravici?

Zásady popisují rámec, jak s investory jednáme a jak stanovujeme investiční příspěvek. Počítají se sazba 1000 korun v případě zástavby zelené plochy a 600 korun, pokud už tam nějaká stavba byla, a to za čtvereční metr hrubé podlažní plochy. Možné je i nepeněžní plnění, když dává obci smysl a odpovídá hodnotě příspěvku. V praxi tak řešíme jen peníze, ale i konkrétní věci v území: veřejná prostranství, dopravní řešení a vybavenost.

■ Která nepeněžní plnění vnímáte u Pily jako nejdůležitější?

Veřejný prostor. Investor mluví o náměstí a o místě pro služby a my bychom uvítali, aby to nebyla jen kulisa k bytům. Jednáme o tom, jak nastavíme vlastnictví a správu tak, aby Ostravice neztratila kontrolu nad tím, co se v centru děje, a aby obec mohla prostor reálně využívat. V minulosti se objevila i úvaha o obecním úřadu jako součásti nového náměstí, ale obec tehdy nenašla politickou shodu mimo jiné kvůli vysoké ceně nové stavby. Dnes proto ještě víc řešíme, jak má veřejný prostor fungovat a jaký bude mít pro Ostravici přínos.

■ V areálu už dnes fungují různé aktivity a lidé ho hojně využívají. Jak to vstupuje do vašeho uvažování?

Vstupuje to zásadně. Areál Na Pile Ostravice nežije jen na papíře. Funguje tam obecní kluziště a také krytý prostor pro společenské a sportovní akce, který jinde v Ostravici prakticky nemáme. Vejde se tam i několik stovek lidí a areál zvládne i velké akce. Proto chci, aby projekt na tyto funkce navázal, zachoval je a dál rozvíjel.

■ Jak řešíte dopravu a parkování při velkých akcích v areálu?

Ocenila jsem, že investor počítá s parkováním na vlastních plochách. Když přijede na akci několik stovek lidí, nemohli bychom akceptovat, že by auta zaplnila okolní ulice a paralyzovala běžný život obce. V tomto směru hledáme provozní režim tak, aby akce přinesly obci život a zároveň nevyvolaly dopravní problémy.

■ Máte už představu, co projekt vyvolá na technické infrastruktuře?

Některé věci si investor řeší v rámci projektu. U jiných požadujeme návaznost na obecní standardy. U veřejného osvětlení například trváme na tom, aby investor respektoval systém a servisní model, který v obci používáme, pokud po dokončení chce, aby osvětlení přešlo do obecní správy. Zároveň sledujeme sítě a napojení tak, aby investor nepřenesl své náklady na obec. Projekt leží u řeky, takže investor nemůže stavět podzemní garáže a musí parkování řešit jinak, typicky v prvním podlaží domů; i to ovlivní podobu území a dopravní režim.

■ Počítáte s tím, že nové byty přivedou do obce i nové děti? Má Ostravice dostatek míst ve škole a školce?

Tuto otázku řešíme dlouhodobě, protože lidé se často ptají, jestli obec zvládne více rodin. Dnes ale vidíme, že se rodí méně dětí. Školka řeší zápisy a hlásí nižší počty, do první třídy nastoupilo dvanáct dětí a třídy nejsou plné. Kapacita školy a školky dnes stačí, přesto to dál sledujeme, protože demografie se může za několik let změnit.

■ Jaké služby považujete v souvislosti s tímto projektem za důležité?

Uvítáme, když přinese služby, které lidé v obci využijí denně, a když komerční prostory nezůstanou prázdné. Zároveň by výše nájmu neměla odradit místní drobné podnikatele. Ostravice má lékařku, dětského

lékaře i zubaře, takže zdravotní péče dnes funguje. U projektu proto vidím šanci doplnit běžné služby a občanskou vybavenost, které v centru chybí.

■ Předpokládáte, že nové byty budou sloužit k trvalému bydlení?

Obec potřebuje trvalé obyvatele, ne prázdné byty přes týden. Trvalé bydlení znamená vztah k obci a také příjmy, které se vážou na počet obyvatel. Neumím nikomu nařídít, kde si dá trvalý pobyt, byla bych ale ráda, kdyby projekt nabídl hlavně standard bydlení, které lidi přirozeně povede k tomu, aby v Ostravici žili dlouhodobě, ne aby sem jezdili jen na víkend. Ostravice měla podle veřejně dostupných údajů v roce 2025 celkem 2556 obyvatel, takže i několik stovek nových rezidentů dokáže změnit každodenní provoz obce.

■ V Ostravici plánuje výstavbu více investorů. Vidíte rozdíly v jejich přístupu?

Část investorů volí model postavit a prodat. Ridera v Ostravici působí delší dobu, v areálu už dnes běží provoz a akce a firma deklaruje, že chce část areálu dál provozovat, ne jenom zrealizovat prodej bytů. To vytváří prostor pro dlouhodobou spolupráci a zodpovědný přístup.

■ V debatě se objevuje i téma, zda by neměla v části území zůstat průmyslová výroba. Jak na to nahlížíte vy?

Vnímám to pragmaticky. Pila se do původní podoby nevrátí. Pokud někdo v centru obce prosazuje průmyslové využití, musí si umět odpovědět, co se tam bude vyrábět, kdo tam bude pracovat a jaký provoz to přinese. Průmysl znamená trvale zvýšenou dopravu, hluk, prach a dlouhodobou zátěž pro okolí. Smíšené využití s bydlením, službami a kvalitním veřejným prostorem považuji v této lokalitě za rozumnější cestu.

■ Jak budete projekt komunikovat směrem k veřejnosti, aby debata zůstala věcná?

Téma pravidelně otevíráme na zastupitelstvu a necháváme prostor pro dotazy. Lidé v Ostravici na jednání zastupitelů chodí ve velkém počtu, takže námítky řešíme přímo. Hájím veřejný zájem a prospěch obce, zároveň dodržuji územní plán a pravidla povolovacích procesů. Proto nemohu zastavit výstavby, které zastupitelé v minulosti umožnili v územním plánu a které dnes investoři připravují v souladu s jeho regulací, včetně projektů na zelených loukách. U těchto záměrů často vidím menší přínos pro krajinu i pro Ostravici, ale obec už dnes nemá nástroje, které by je „vypnuly“ jen proto, že se změnila nálada veřejnosti. Právě proto jsme nastavili zásady spolupráce s investory: když už výstavba běží, potřebujeme férově vyjednat, co obec získá a jak investor pomůže pokrýt náklady, které výstavba vyvolá.

V případě areálu bývalé pily je situace jednodušší, protože brownfield dostane novou funkci a místo chátrání nabídne bydlení, služby a veřejný prostor. To považuji za nejlepší způsob využití této lokality.

■ Jaký máte osobní vztah k Ostravici?

V Ostravici žiji zhruba dvanáct let, takže jsem vlastně také náplava. Stěhovali jsme se sem jako rodina, protože jsme chtěli odejít z Prahy a s manželem jsme hledali místo, kde se dá dobře žít dlouhodobě, v blízkosti přírody a v klidnějším rytmu, v kvalitnějším prostředí pro děti. Právě proto mi záleží na tom, aby se obec rozvíjela citlivě a aby projekty dávaly smysl lidem, kteří tu žijí trvale. Když o nich mluvím s občany, mluvím jako starostka i jako někdo, kdo tu bydlí a řeší stejné věci jako oni. ■

Děkujeme za rozhovor.

Pravdivost místa nese i duchovní rozměr

Má bývalá pila, když patřila arcibiskupství, i duchovní rozměr, nebo je to jen obyčejný brownfield? Na to jsme se ptali biskupa ostravsko-opavského **Mons. Martina Davida**.

Text: Ivana Gračková

Foto: Iva Bužková, Ivana Gračková

Rozhovor

■ Když vstoupíte do areálu někdejší arcibiskupské pily, co v něm čtete jako nejstarší vrstvu paměti?

Překvapivě nic, co bych musel složitě dohledávat v kronikách. Když přijdu přímo na pilu, pořád tam vnímám její atmosféru. Byť už zhruba patnáct let nefunguje, cítím v tom prostoru rytmus práce, tep strojů, poctivou každodennost lidí, kteří tam dělali. Navštěvuji pilu i dnes, protože jako diecéze vlastníme lesy a dřevo dodáváme zpracovatelům. Ten provoz má svůj puls. A ten puls se mi na Ostravici vybaví hned, i když dnes stojím v místě, kde už stroje mlčí.

■ Proč kdysi arcibiskupství pilu na Ostravici vybuďovalo?

Důvod byl prostý a praktický. Arcibiskupství olomoucké tehdy vlastnilo lesy v Ostravici i v širokém okolí, v bohatých beskydských porostech, a potřebovalo dřevo zpracovat a posílat dál, třeba do hutí ve Frýdlantu. Pilařský provoz se tedy nabízel. V polovině 19. století arcibiskupství postavilo pilu jako součást hospodaření s tím, co krajina nabízí. Nešlo jen o zisk. Šlo i o péči o krajinu a o rozumné využití bohatství lesů, které nám příroda dává.

■ Jak do toho zapadá církevní pohled na práci?

Velmi přirozeně. Sv. Benedikt to shrnul do hesla „Ora et labora“, modli se a pracuj. Víra a práce jdou ruku v ruce. A když se podíváte do evangelia, dočtete se, že Ježíš byl synem tesaře z Nazareta. Práci se dřevem má tedy církev nějak vepsanu ve svých genech. V Ostravici se stovky let potkávala praktická stránka hospodaření a současně vědomí, že člověk nese odpovědnost za darované bohatství přírody, ze kterého může těžit a zároveň ho musí uchovat dalším generacím. Je to přesně to, čemu dnes říkáme udržitelnost.

■ Co pro identitu místa znamenala přestavba pily v roce 1910?

To nebyl zásadní zlom. Přestavba zachovala kontinuitu. Pila zůstala pilou, jen získala modernější podobu. Dokonce jsem někde četl, že to tenkrát byl nejmodernější pilařský provoz své doby. Identitu místa drží spíš to, k čemu prostor slouží a jakou práci v něm lidé dělají, než to, kolik přibude zdí nebo jaký typ stroje se pořídí.

■ Kdy tedy přišel pro areál skutečný zlom?

Zlom, velmi nešťastný, přinesl komunistický režim. Zasáhl do vlastnictví, zabavil církevní majetek, znárodnil ho a nakládal s ním podle svého. Po pádu komunismu jsme sice dostali zpět lesy, ale areál pily se nám nevrátil, ten přešel do soukromých rukou.

■ Jak vidíte tuto nespravedlnost po letech?

Zabavení církevního majetku komunisty byla křivda. Stát dlouho nechtěl k nápravě přistoupit a majetkové narovnání církvi přišlo až v roce 2013. Během těch let se část majetku rozprodala nebo zmizela, někde došlo i k poškození a devastaci, a to někdy až do podoby ruin, třeba u klášterů nebo kostelů. U ostravické pily to naštěstí dopadlo jinak. Areál fungoval i za totality a těsně unikl devastaci. Nakonec pomohlo i soukromé vlastnictví, protože se o místo někdo staral.

■ Jak v tomto kontextu vnímáte současný osud areálu a další plány s ním?

Obnova provozu pily by dnes vyžadovala obrovské investice a ani by nedávala smysl. Dnes funguje velká pila zhruba dvacet kilometrů dál v Paskově. Doba se posunula. Jsem rád, že historický areál bude mít nové využití a nezůstane opuštěným brownfieldem. Nepovažuji jeho současné ani plánované využití za nedůstojné. Je dobře, že v obci vzniká další zázemí pro sport, kulturu, tedy pro setkávání. A že do budoucna zde bude moderní bydlení a prostor pro novou komunitu. Najít takové využití s respektem k historii a k obci není jednoduché, ale se směrem, kterým se areál vydal, nemohu nesouhlasit.

■ Co podle vás rozhodne o tom, jestli si místo zachová genius loci?

Pravdivost. Když majitelé přiznají, že to byla pila, když s místem budou pracovat jako s cennou technickou památkou a vloží do ní nové funkce citlivě, identita zůstane. Člověk ji nepřehlédne, jakmile do areálu vstoupí. Je neštěstím, když investor stavbu s duší

obloží sádkkartonem a vytvoří unifikované prostředí a vymaže tak historii. Pak už místo nepřinese nic, co by oslovilo ducha člověka. Duchovní rozměr nevzniká automaticky tím, že místo kdysi patřilo církvi. Když místo pravdivě přiznává původní využití, vzniká prostor, který může promlouvat a dotýkat se ducha.

■ Měl by v areálu smysl nějaký duchovní prvek?

Umím si to představit. Ne proto, že by pila nesla nějaký duchovní odkaz, ona byla prostě pracovištěm. Ale nové centrum obce si zasluhuje místo krátkého zastavení, ztišení, symbol něčeho, co nás přesahuje. To je věc obce, investora a také lidí, kteří v Ostravici žijí. Může to být jednoduchá kaplička nebo drobný pamětní bod. Může se to propsat i do názvu prostoru, třeba do pojmenování náměstí, které připomene historickou stopu arcibiskupství. Důležité je, aby to nepůsobilo jako dekorace, ale jako přirozená součást prostoru.

■ Pila ukončila provoz v roce 2011. Co to vypovídá o našem současném vztahu k řemeslu? Nechybí v regionu lidé, kteří by byli ochotni se mu věnovat?

Šikovných lidí tu je spousta. Na druhé straně roste tlak na výkon, a tak se mnoho provozů včetně těch moderních pilařských stává automatizovanými. Poctivě řemeslo má ovšem stále obrovskou hodnotu. Zároveň kvalitní řemeslníky hledáme čím dál hůř. Nejde jen o práci se dřevem. Zkuste sehnat dobrého malíře, obkladače, řemeslníka, který udělá práci dobře a poctivě! Je to problém. I když se kvalitní řemeslná práce platí skoro zlatem, tak přesto se pro řemeslo rozhoduje málo mladých lidí. Možná se bojí námahy, možná práci rukama vnímají neoprávněně jako podřadnou.

■ Mohl by s tím projekt Na Pile Ostravice nějak pomoci?

Může. Vidím prostor pro osvětové a vzdělávací akce, pro workshopy, které ukáží, že řemeslo není jen folklór, ale něco zajímavého a krásného. V této lokalitě se nabízí i téma práce se dřevem

a zpracování materiálu, které k místu patří. Když mladí lidé uvidí, že řemeslo má smysl a budoucnost, může to pomoci víc než tisíc prohlášení.

■ Jak cítíte sílu Ostravice jako místa?

Ostravice je pro mě horská obec s jejími lidmi, Ostravice je pro mě řeka, jsou to ikonické kopce, prostě všechno to, co člověka obklopuje a připomene mu, že do krajiny nepatří jako pán, ale jako součást celku. Neumím si představit Ostravici bez hlubokých lesů kolem, to by byl žalostný pohled. Příroda je největší bohatství tohoto místa a zároveň přirozené prostředí pro člověka. Panelák, při úctě ke všem městům, není přirozeným místem k životu. Proto se do přírody pořád vracíme, rádi se v ní pohybujeme, čerpáme tam novou sílu a člověk má do takového místa vstupovat s pokorou a úctou.

■ Obec Ostravice je necitlivě rozdělena frekventovanou silnicí, nemá žádné centrum. Co to dělá s komunitou?

Člověk projede obcí bez náměstí od začátku do konce a vlastně nezastaví. O víkendech tu projíždějí kolony aut, v pátek a v sobotu se auta přesouvají do hor, v neděli zpět do Ostravy. To ztěžuje život obci i běžné setkávání. Evangelický kostel nad Ostravicí je sice krásnou dominantou, ale ani kolem našeho farního katolického kostela není prostor, kde by se lidé před bohoslužbou nebo po ní přirozeně potkali. O to víc by dávalo smysl, pokud by v areálu bývalé pily vzniklo nové centrum, které dnes Ostravice postrádá.

■ Co vám na přípravě projektu přijde podstatné?

Poctivá příprava, respekt k místu a práce s místní komunitou. Když to projekt udrží, obec získá prostor pro setkávání, pro život, pro kulturu i pro bydlení, aniž by ztratila to, co ji dělá neopakovatelnou Ostravicí. ■

Děkujeme za rozhovor.

Ostravice je krásnou křižovatkou Beskyd

Obec Ostravice a okolí nabízí mimořádně hustou síť pěších i cyklotras Klubu českých turistů. „Areál Na Pile Ostravice se může stát přirozeným zázemím pro start větší výletů,“ myslí si člen vedení KČT **Ladislav Macka**.

| **Text:** redakce

| **Foto:** Vladimír Budil

Rozhovor

■ **Ostravice funguje jako výchozí bod řady tras v Beskydech. Jak s tím KČT pracuje při plánování tras a značení a jakou roli v tom podle vás může hrát areál Na Pile Ostravice jako přirozené místo startu nebo cíle výletu?**

Takové místo, jako je Ostravice, které leží uprostřed Beskyd mezi významnými vrcholy, jako jsou Lysá hora a Smrk, a navíc na železnici, je pro turisty a turistické značení mimořádně významné. Důkazem toho je velmi bohatá síť turisticky značených tras Klubu českých turistů, které vás zavedou na vrcholy blízkých kopců anebo na túry podél řeky pod horami. Vedle pěších tras zde najdete i zajímavou nabídku značených cyklotras. Význam místa pro výletníky dokládá i to, že kromě turisticky značených tras KČT zde můžete objevovat i místa, na která vás zavedou naučné stezky anebo si můžete dopřát vycházky v nejbližším okolí po stezkách vyznačených obcí. Nové multifunkční centrum Na Pile Ostravice dává turistům samozřejmě smysl. Poloha blízko nádraží je důležitá jednak pro spojení, ale také proto, že u nádraží začíná většina turisticky značených tras.

■ **Když se na Ostravici vydá rodina s dětmi, často hledá kombinaci krátké trasy, „něčeho navíc“ a zázemí. Jaké dva konkrétní výlety z Ostravice byste doporučil tak, aby mohli turisté trasu spojit s návštěvou areálu? Co by měl areál Na Pile Ostravice nabídnout, aby ho turisté začali přirozeně používat jako „základnu“ pro výlety po Beskydech?**

Myslím si, že nabídka tras vhodných pro rodiny s dětmi je na tomto místě velmi pestrá. Kdo si netroufne přímo do hor, má možnost vyrazit na nenáročnou okruhu v blízkosti obce nebo kolem řeky.

Je tu několik stezek, které jsou značeny takzvanými tlapkami, a je na výletnících, jestli se vydají po Medvědí stezce, Liščí stezce nebo Krkavčí stezce. U Čeladné je možné zkusit Zaječí stezku nebo se nechat zlákat na Čapí stezku u Malenovic.

K dobré základně pro turisty by mělo patřit dostatečně velké parkoviště, které by mělo mít i několik stání pro autobusy a několik stání pro karavany a kampery s patřičným vybavením. Určitě by tu měla být možnost občerstvení, informační centrum, prodej map a suvenýrů. Návštěvníci by si také jistě pochvalovali půjčovnu kol a nabíjecí stanice pro elektrokola.

■ **Čím je podle vás Ostravice pro turisty atraktivní?**

Jednoznačně polohou. Ostravice je křižovatka turistických cest. Prochází jí Stezka Českem, můžete odtud vyjít na nejvyšší hory Beskyd, na Lysou horu nebo na Smrk. Je tu dostatek pěších tras různé obtížnosti a s různými cíli. Cyklostezky jsou vedeny po místních komunikacích mimo strmé úseky a vyhýbají se frekventovaným silnicím. Ostravice se nachází v CHKO Beskydy a kromě turisticky atraktivních cílů zde najdete i klidná místa uprostřed přírody. Ostravice je také zajímavá sama o sobě. Jsou tu například tři kostely nebo kaple. O evangelickém kostele měl pořad i David Vávra ve svém televizním seriálu o architektuře. Dá se zde navštívit muzeum Srub Petra Bezruče a najdete tu i zajímavé prvorepublikové vily. Kdo vyhledává zajímavosti ze současnosti, tak se může podívat na areál bývalé psychiatrické léčebny pod přehradou, podle níž byl natočen film Requiem pro panenku, nebo se zastavit v novém parku vyřezávaných soch. ■

Děkujeme za rozhovor.

Ridera®
SPORT

MULTIFUNKČNÍ SPORTOVNÍ AREÁL V OSTRAVĚ!!!

www.riderasport.cz

**OTEVÍRÁME
4. 4. 2026**

**SKALKA
JEDINEČNÝ
ZÁBAVNÍ PARK**

Nové iHřiště

Nová moderní herna

Nový Tubing

Občerstvení u Jelena

Rekonstruované bistro

